ního ředitelství. Přístup do spisovny tohoto ředitelstvi a k policejním spisům měl právě jen vzhledem k tomu, že byl zaměstnán ve spisovně, jichž část spisů měl na starosti, tedy na základě své vlastnosti a postavení jako úředník policejního ředitelství. Na tom, že byl přechodně — jak ze spisů vysvítá — přidělen též oddělení pro evidenci uprchlíků, nesejde. Zločinu zneužití moci úřední se může dopustiti úředník nejen jednáním spadajícím do úseku služby mu přikázané, nýbrž i jednáním, které jest s to vykonati jen v důsledku svého úřadu (viz rozh. č. 2938 vid. sb. a č. 267 Sb. n. s.). Vychází-li se ze skutkových předpokladů shora uvedených, nelze důvodně tvrditi, že skutek A. nezakládá skutkovou podstatu zločinu, jímž byl tento obžalovaný uznán vinným. O vědomí obžalovaného C., že policejní spisy, o něž šlo, měl odstraniti úředník ve smyslu § 101 tr. z., nemůže býti pochyby, když obžalovaný C. doznal, že spoluobžalovaný B. mu řekl, že odstranění policejních spisu obstará jeho známý zaměstnaný na policii, a že C. totéž sdělil H-ovi, a když i B. udal, že C-ovi řekl, že má u policie známého, jenž spisy opatří. — — — — —

Čís. 6353.

K § 98 tr. zák.

Zločinu veřejného násilí vydíráním se dopouští nejen ten, kdo použije násilí nebo vyhrůžky, kvalifikovaných podle § 98 tr. zák., k vynucení nějakého plnění, dopuštění (snášení) nebo opominutí, na které nemá nárok, nýbrž i ten, kdo k vynucení nějakého plnění, dopuštění (snášení) nebo opominutí, na které nárok má, použije násilí nebo vyhrůžky, kvalifikované podle zmíněného místa zákona, bezprávným způsobem, jsa si v prvém případě vědom protiprávnosti svého nároku, v druhém pak protiprávnosti prostředku a jeho použití.

(Rozh. ze dne 2. září 1939, Zm II 130/39.)

Obžalovaný A. přišel se svými společníky B., C. a D. do hostince N., kde poručil rum a pivo. Když vznikla mezi B. a C. půtka, při níž byly rozbíjeny sklenky a židle, odmítl hostinský N. naliti společnosti další pivo. Obžalovaný A. se slovy: »Já vám dovedu poručit« vytáhl z kapsy nůž, napřáhl jej na N. a křičel, aby jim nalil, jinak že uvidí, co se stane. N., boje se vyhrůžek, ustupoval před A. a C. a žádal je, aby zavřeli nože, že jim potom nalije. Obžalovaný A. zavřel nůž a šel za hostinským N. do síně, kde ho udeřil nějakým tupým předmětem do nosu křiče při tom, že ho musí zabíti. N., krvácející z nosu, uchopil v síni býkovec, kterým se bránil proti A. a C. a vytlačil je ven.

Soud prvé stolice uznal obžalovaného A. vinným zločinem veřejného násilí vydíráním podle § 98, písm. a), b) tr. zák.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného A.

Z důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a), 10 — správně jen čís. 10 — tr. ř. dovozuje zmateční stížnost, že obžalovaný měl právní nárok na nalití piva, takže podle názoru zmateční stížnosti není splněna skutková podstata zločinu veřejného násilí vydíráním podle § 98, písm. a), b), tr. z., a že proto jde pouze o přestupek lehkého ublížení na těle podle § 411 tr. z.

Zmateční stížnost však přehlíží, že zločinu veřejného násilí vydíráním se dopouští nejen ten, kdo použije násilí nebo vyhrůžky, kvalifikovaných podle § 98 tr. z., k vynucení nějakého plnění, dopuštění (strpění) nebo opominutí, na které nemá nárok, nýbrž i ten, kdo k vynucení nějakého plnění, dopuštění (strpění) nebo opominutí, na které nárok má, použije násilí nebo vyhrůžky, kvalifikované podle zmíněného místa zákona, bezprávným způsobem.

Po subjektivní stránce se pak vyžaduje, aby si byl pachatel vědom v prvém případě protiprávnosti svého nároku, v druhém pak protiprávnosti prostředku a jeho použití.

Není zajisté pochyby o tom, že obžalovaný neměl právo hroziti N-ovi vraždou a poraniti ho za tím účelem, aby dostal žádané pivo, a že tedy obžalovaný použil prostředků, na které mu zákon práva nedává a že si také byl vědom toho, že není oprávněn použíti těchto prostředků k vynucení požadovaného plnění. Je proto úplně nerozhodné, z jakého důvodu svědek N. odepřel obžalovanému naliti další pivo.

Nalézací soud se tedy nemýlil, když ve zjištěném činu obžalovaného shledal podstatu zločinu veřejného násilí vydíráním podle § 98, písm. a), b) tr. z.

Čís. 6354.

Spoluvinníka a účastníka (§ 5 tr. zák.) jest posuzovati s hlediska trestního zákona stejně jako přímého pachatele.

Přímého pachatele nelze kromě pro zločin, jehož se dopustil, stíhati ještě zvlášť pro další činnost, směřující k zabezpečení zisku nebo užitku, i kdyby snad vykazovala všechny náležitosti skutkové podstaty zločinu podílnictví podle §§ 185, 186 tr. zák.

Nelze tak proto učiniti ani u účastníka podle § 5, odst. 1, poslední věta tr. zák.

(Rozh. ze dne 6. září 1939, Zm I 205/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal o zmateční stížnosti obžalovaného A. do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný A. uznán vinným zločinem návodu ke zločinu krádeže podle §§ 5, 171, 173, 174-II, písm. c), 176-II, písm. a), tr. z. a zločinem podílnictví na krádeži podle §§ 185, 186, písm. a), b), tr. z. a obžalovaný B. zločinem krádeže podle §§ 171, 174-II, písm. a), c), tr. z., takto: